

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ
أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ
وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

سُورَةُ الْحَشْرِ مَدْيَنِيَّةٌ
وَهِيَ أَرْبَعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ
حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدَفَ فِي
قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ
فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ﴿٢١﴾ وَلَوْ لَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ
الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿٢٢﴾

HAŞR SÜRESİ

-SÜRGÜN BÖLÜMÜ-

Esirgeyen, bağışlayan
Allah'ın adıyla,

1- Göklerde ve yeryüzünde bulunanların hepsi Allah'ta tesbih eder. O her dilediğini yapacak güçtedir, mutlak ilmiyle en doğrusunu yapmaktadır.

2- İlk sürgünü başlatıp kitap ehlinde inkâr edenleri bölgelerinden çıkaran, Allah'tır. Siz onların çıkacaklarını hiç zannetmezsiniz. Onlar da kalelerinin, kalabalık oluşlarının ve teçhizatlarının çokluğunun kendilerini Allah'ın azâbından koruyacağını zannediyorlardı. Ne var ki Allah'ın azâbı onlara hiç hesaba katmadıkları yerden yüreklerine korku salarak geldi. Müminlerin eline geçecek diye evlerini de kendi elleriyle harâbeye çevirdiler. İşte bu olanları dikkate alın, ey sağduyu sahipleri!

3- Allah ezelde belirlediği şartlara göre onların sürgün edilmelerini gerçekleştirmeseydi, onları bu dünyada helâk edecek bir azâba mutlaka uğrattı. Âhirette ise onlar için cehennem azâbı vardır.

22- Allah'ın âyetlerine ve âhiret gününe iman eden insanların babaları, evlatları, kardeşleri ya da akrabaları dahi olsa Allah'ın ve resûlünün hükümlerine karşı çıkanlara yakınlık gösterdiklerini göremezsin. Allah onların kalplerindeki imanı doğrulamış ve zâtı tarafından onları Kur'an ile desteklemiştir. Allah onları alt başlarından ırmaklar akan, sonsuza kadar orada kalacakları cennetlere girdirecektir. Allah onlardan hoşnut olmuştur ve onlar da Allah'tan umduklarını bulmuşlardır. Onlar Allah'tan taraftırlar. Bunu çok iyi anlayın! Arzuladıkları başarıya ulaşanlar yalnızca Allah'a taraf olanlardır.

4- Bu sürgünün sebebi de o Yahûdilerin Allah'a ve resûlüne karşı devamlı sûrette düşmanlık etmeleridir. Her kim Allah'a düşmanlık ederse bilsin ki gerçekten de Allah'ın cezâlandırması çok şiddetlidir.

5- Savaşta herhangi bir dikili ağacı kesmeniz veya onu kökleri üzerinde yerinde bırakmanız, Allah'ın belirlediği şartlara göre O'nun inkârda ısrarcı olanları aşağılaması içindir.

6- Ey îman edenler! Allah'ın, onlardan ele geçenleri resûlüne ganîmet olarak bağışlamasının sebebi, sizin ne bir at ne de bir deve sırtında ter dökmenize gerek kalmamasındandır. Bununla birlikte, Allah resûllerini kâfirleri aşağılayıp korkutma konusunda yetkili kılar. Allah her şeyi kurallara bağlamıştır.

7- Şehir halkından ele geçen ve Allah'ın resûlüne ganîmet olarak bağışladığı mallar zenginleriniz arasında dönüp doluşmaması için Allah'a, resûle, akrabalara, yetimlere, yoksullara ve sıkıntıya düşen yolcuya âittir. Resûl size her ne verirse hemen onu alın, her neyi size yasaklarsa ondan da uzak durun. Allah'ın emirlerine uyup azâbından kaçının. Çünkü Allah'ın cezâlandırması çok şiddetlidir.

8- Ganîmet malları, yurtlarından çıkarılan ve mallarına el konulmuş olan fakir muhâcirlere de âittir. Onlar Allah'ın rızâsını ve lütfunu arzularak Allah'ın dinine ve resûlüne destek olmaktadır. İşte onlar verdikleri söze bağlı olanlardır.

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَاقَّوْا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُۥ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللّٰهَ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيْدٌ
 الْعِقَابِ ۙ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْنَةٍ اَوْ تَرَكْتُمْهَا قَائِمَةً عَلٰى
 اُصُوْلِهَا فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِيْخْرِجَ الْفٰسِقِيْنَ ۙ وَمَا اَفَاءَ اللّٰهُ عَلٰى
 رَسُوْلِهِ مِنْهُمْ فَمَا اَوْ جَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَّلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ
 اللّٰهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلٰى مَنْ يَّشَآءُ ۗ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ
 ۙ مَا اَفَاءَ اللّٰهُ عَلٰى رَسُوْلِهِ مِنْ اَهْلِ الْقُرٰى فَلِلّٰهِ وَلِلرَّسُوْلِ
 وَلِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنَ وَاٰبِى السَّبِيْلِ ۙ
 كَنْى لَا يَكُوْنُ دُوْلَةً بَيْنَ الْاَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ ۗ وَمَا اَتَيْكُمْ
 الرَّسُوْلُ فَخُذُوْهُ وَمَا نَهٰىكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوْا وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ
 شَدِيْدُ الْعِقَابِ ۙ لِلْفُقَرٰآءِ الْمُهَاجِرِيْنَ الَّذِيْنَ اُخْرِجُوْا مِنْ
 دِيَارِهِمْ وَاَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُوْنَ فَضْلًا مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا وَّيَنْصُرُوْنَ
 اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ اُوْلٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُوْنَ ۙ وَالَّذِيْنَ تَبَوَّؤُا الدّٰرَ
 وَالْاِيْمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِثُّوْنَ مَنْ هَاجَرَ اِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُوْنَ فِيْ
 صُدُوْرِهِمْ حَآجَةً مِّمَّا اُوْتُوْا وَيُوْثِرُوْنَ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ
 بِهِمْ حَصٰصَةٌ وَّمَنْ يُّوقِ شَحْحَ نَفْسِهٖ فَاُوْلٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۙ

9- Ganîmet malları, onlardan önce Medine'de yerleşmiş olan ve içtenlikle îman eden Ensâr'a da âittir. Onlar kendilerine hicret edenlere muhabbet beslerler, onlara verilenlerden dolayı içlerinde hiçbir istek duymazlar, ihtiyaçları olsa bile onları kendilerine tercih ederler. Her kim nefisini dünyâlığa düşkünlükten sakındırırsa işte onlar arzuladıkları başarıya ulaşanlardır.

9- Ganîmet malları, onlardan önce Medine'de yerleşmiş olan ve içtenlikle îman eden Ensâr'a da âittir. Onlar kendilerine hicret edenlere muhabbet beslerler, onlara verilenlerden dolayı içlerinde hiçbir istek duymazlar, ihtiyaçları olsa bile onları kendilerine tercih ederler. Her kim nefisini dünyâlığa düşkünlükten sakındırırsa işte onlar arzuladıkları başarıya ulaşanlardır.

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ
آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا
يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ
أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نَطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا
وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾
لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلِّنَنَّ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُصَرُّونَ ﴿١٢﴾ لَأَنْتُمْ
أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ
﴿١٣﴾ لَا يِقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قَرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ
وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ
شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾
كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ
قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

10- Muhâcirlerin ardından gelenler, ‘Rabbimiz! Bizi ve bizden önce iman eden din kardeşlerimizi bağışla, kalplerimizde iman edenlere karşı nefrete yer verme. Rabbimiz! Elbette ki sen iman edenleri acıyıp bağışlarsın’ derler.

11- Ey ümmî nebî! O münâfıklık yapanları hiç mi görmedin? Kitap ehlinden kendileri gibi resûlü inkâr edenlere, ‘Yemin ederiz ki siz çıkarılırsanız kesinlikle biz de hep beraber sizinle çıkarız ve size karşı hiç kimsenin isteğini aslâ kabul etmeyiz ve şâyet size savaş açılırsa bütün gücümüzle size yardım ederiz’ diyorlar. Allah onların tam bir yalancı olduklarına tanıklık etmektedir.

12- Şâyet onlar çıkartılsalar dahi onlarla çıkmazlar, onlara karşı savaş açılrsa da onlara yardım etmezler, onlara yardım edecek durumda olsalar da arkalarına bile bakmadan kaçarlar. Üstelik kimseden bir iltimas göremezler.

13- Ey iman edenler! Münâfıkların yüreklerine verdiğiniz korku, kesinlikle Allah korkusundan çok daha şiddetlidir. Bunun sebebi de onların işin içyüzünü anlamayan insanlar olmalarıdır.

14- Münâfıklar ve Yahûdiler yalnızca korunaklı yerlerde veya yüz yüze gelinmeyecek bir konumdaysalar birlik olup sizinle savaşır. Kendi aralarındaki savaş daha şiddetlidir. Sen onları birlik ve dostluk içinde sanırsın fakat zihinleri darmadağındır. Bunun sebebi de onların doğru ile yanlış ayırt eden insanlar olmayışlarıdır.

15- O münâfıkların durumu, kısa zaman önce yaptıkları kötülüklerin cezasını tadan müşriklerin durumu gibidir. Onlar için de çok acı veren bir azap vardır.

16- O münâfıkların durumu, şeytanın durumu gibidir. İnsana, ‘İnkâr et’ dediğinde şeytan, insan da hemen inkâr edince, ‘Kesinlikle benim seninle hiçbir alâkam yoktur. Ben Âlemlerin Rabbi olan Allah’tan çok korkarım’ der.

17- Sonrasında her iki kesimin de sonu, sonsuza kadar orada kalacakları cehennemdir. Kâfirlerin cezası böyledir.

18- Ey iman edenler! Allah'ın emirlerine uyup azâbından kaçın. Herkes âhiret için ne gönderdiğine baksın! Allah'tan korkun! Kesinlikle Allah, yapıp ettiklerinizin her ayrıntısının farkındadır,

19- Allah'ın emirlerini ihmal ettikleri için Allah'ın da onlara kendilerini ihmal ettirdikleri gibi olmayın. İşte onlar inkârda ısrarcı olanlardır.

20- Cehennemliklerle cennetlikler aynı değildir. Cennetlikler, işte onlar kazananlardır.

21- Şâyet biz bu Kur'an'ı bir dağın tepesine indirseydik, o dağın boyun eğerek Allah korkusundan dağılıp parçalandığını kesinlikle görürdün. İnsanlara verdiğimiz bu örnekler etraflıca düşünmeleri içindir.

22- O zâtından başka ilâh olmayan, Allah'tır. O, görünmeyeni de bilmektedir, görüneni de bilmektedir. O esirgeyicidir, bağışlayıcıdır.

23- O zâtından başka ilâh olmayan, Allah'tır. O, her şeyin tek sahibidir, her türlü çirkin-

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ
مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا
تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى
جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ
نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ
الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ
الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾
هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ
لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

سُورَةُ الْمُنْتَحِنَةِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ ثَلَاثٌ عَشْرَةَ آيَةً

likten uzaktır, her türlü eksiklikten uzaktır, güven verendir, her şeyi gözetip kollayandır, her dilediğini yapacak güçtedir, hiçbir şekilde karşı konulamaz olandır, yüceliği her şeyi kaplayandır. Allah, kullarına âit özelliklerden, müşriklerin yakıştırmalarından çok uzaktır.

24- O Allah yoktan var edendir, farklı şekil ve özelliklerde yaratandır, yaratılış özelliklerine göre en uygun şekli verendir. En güzel isimler O'na âittir. Göklerde ve yeryüzünde bulunanların hepsi O'nu tesbih ediyor. O her dilediğini yapacak güçtedir, mutlak ilmiyle en doğrusunu yapmaktadır.